

കേസരിയുടെ മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ

കേസരി എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള

മലയാള സാഹിത്യ-സാംസ്കാരികരംഗങ്ങളിൽ ആധുനികതയുടെ നവോത്ഥാനത്തിന് നേതൃത്വം നൽകിയ ആചാര്യനാണ് കേസരി എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള. നിർഭയനായ പത്രപ്രവർത്തകൻ, നിശിതമായ നിലപാടുകളുള്ള രാഷ്ട്രീയവിമർശകൻ, പുതിയ പാത വെട്ടിത്തെളിച്ച സാഹിത്യവിമർശകൻ, ചരിത്രഗവേഷണത്തിൽ സ്വന്തമായ പാത വെട്ടിത്തെളിച്ച അന്വേഷകൻ എന്നീ നിലകളിൽ അവിസ്മരണീയനാണ് കേസരി. തന്റെ പ്രബോധകൻ, കേസരി എന്നീ പത്രങ്ങളിലൂടെ അദ്ദേഹം നടത്തിയ ഇടപെടലുകൾ കേരളത്തിന്റെ പത്രപ്രവർത്തന ചരിത്രത്തിൽ പ്രഭാവപൂർണ്ണമായ അധ്യായങ്ങളാണ്. സാഹിത്യ-രാഷ്ട്രീയരംഗങ്ങൾ മുതൽ ജനനനിയന്ത്രണം, പൊതുജനാരോഗ്യം, ലൈബ്രറിപ്രസ്ഥാനം, സ്ത്രീവിമോചനം എന്നീ വിഷയങ്ങളെല്ലാം മുക്കാൽ നൂറ്റാണ്ട് മുമ്പുതന്നെ മുഖപ്രസംഗങ്ങളിൽ കേസരി ചർച്ച ചെയ്തു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ ഇന്നും പ്രസക്തങ്ങളായി തുടരുന്നു. കേസരിയുടെ തെരഞ്ഞെടുത്ത 53 മുഖപ്രസംഗങ്ങളുടെ സമാഹാരം.

കേസരിയുടെ 50-ാം ചരമവാർഷികത്തിന് ഡി സി ബുക്സ് സമർപ്പിക്കുന്ന ശ്രദ്ധാഞ്ജലി!

 ഡി സി ബുക്സ്

ലേഖനം/ മുഖപ്രസംഗം

5

ISSN 178-81-264-2665-6

00002

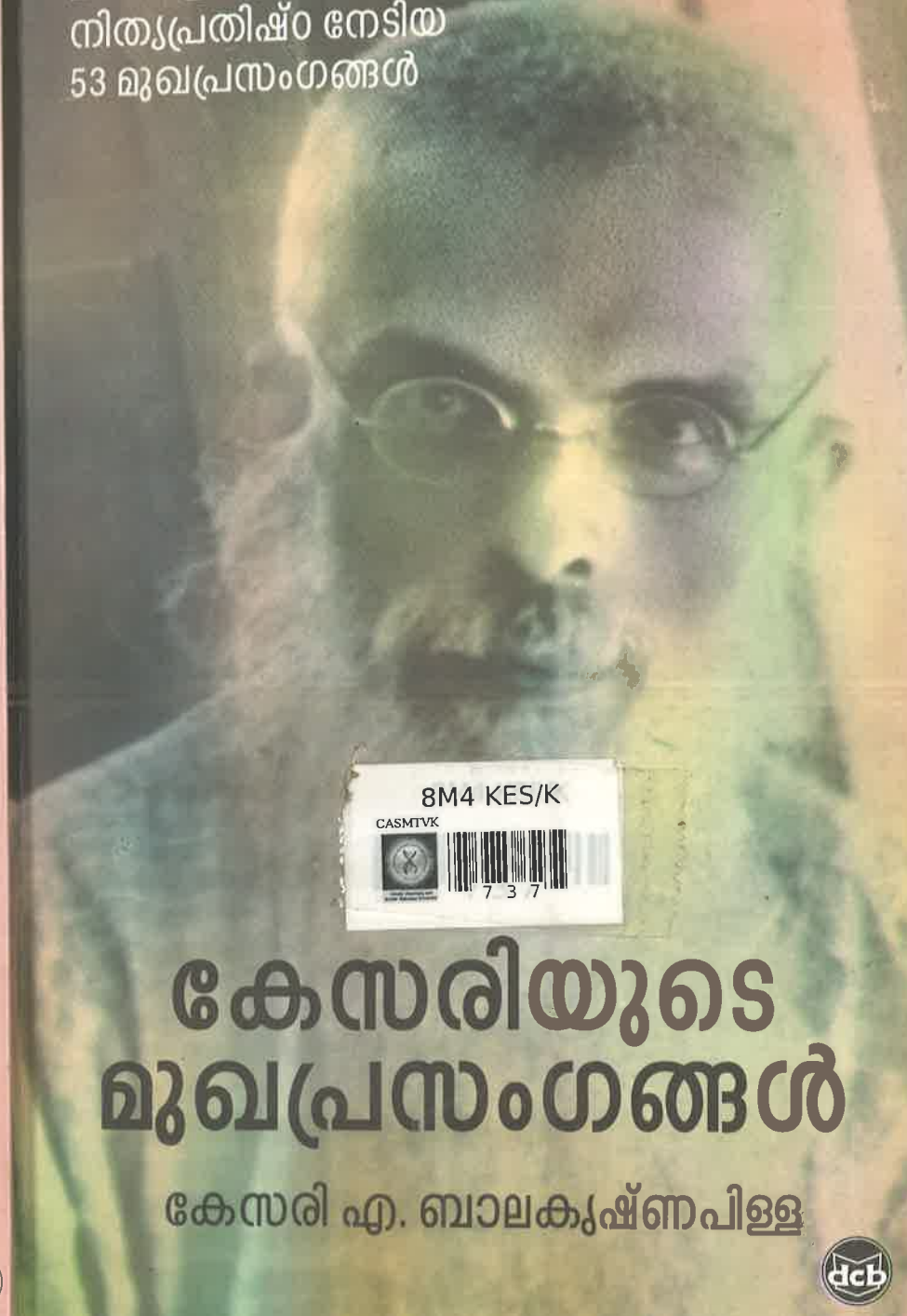
9 788126 428656

₹ 140

മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ കേസരിയുടെ 50-ാം ചരമവാർഷികത്തിന് ഡി സി ബുക്സ് സമർപ്പിക്കുന്ന ശ്രദ്ധാഞ്ജലി!

മലയാളിയുടെ സാംസ്കാരിക ചരിത്രത്തിൽ
നിത്യപ്രതിഷ്ഠ നേടിയ
53 മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ

8M4 KES/K

CASMTVK

7 3 7

കേസരിയുടെ മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ

കേസരി എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള

37
COLLEGE OF AVIAN SCIENCES & MANAGEMENT
KVASU CAMPUS, THIRUVAZHAKUNNU

Acc. No. 737.....

Call No.....

This book should be returned on or before the
date last given below.

DA101
26/10/19

കേസരി എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള
കേസരിയുടെ മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ

ഡി സി ബുക്സ്

Malayalam Language
Kesariyude Mukhaprasangangal
 Nonfiction-Politics & Current Affairs
 by **Kesari A. Balakrishna Pillai**
 Rights Reserved
 First Published December 1961
 First DCB edition June 1989
 2nd Revised edition November 2010

Cover Design
 N. Ajayan

Printed in India
 at D C Press (P) Ltd., Kottayam 686 012

Publishers
D C Books, Kottayam 686 001
 Kerala State, India
 website: www.dcbbooks.com
 e-mail: info@dcbbooks.com

Online Bookstore: www.dcbbookshop.net
 e-book version of this title is available at www.thewinkstore.com

Distributors
D C Books-Current Books
 Thiruvananthapuram, Kollam, Thiruvalla, Alappuzha, Kottayam, Thekkady,
 Thodupuzha, Ernakulam, Cochin Airport, Aluva, Thrissur, Irinjalakuda
 Manjeri, Kozhikode, Kalpetta, Palakkad, Kannur, Thalassery, Kanhangad
 Bangalore, New Delhi, Dubai

Export Sales D C Press (P) Ltd., Kottayam, Kerala

No part of this publication may be reproduced, or transmitted in any form
 or by any means, without prior written permission of the publisher.

ISBN 978-81-264-2865-6

D C BOOKS - The first Indian Book Publishing House to get ISO Certification

₹ 140.00

595/10-11-Sl.No. 10375-dcb 1111-(2)1500-2570-11-10-ITC. 18.6-p ar-rsd-d sj

പ്രസാധകക്കുറിപ്പ് (ഒന്നാം പതിപ്പിനെഴുതിയത്)

നിരുപകൻ, പത്രാധിപർ, ചരിത്രഗവേഷകൻ, രാഷ്ട്രീയവിമർശകൻ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ രംഗങ്ങളിൽ വ്യക്തിമുദ്ര പതിപ്പിച്ച മൗലികവും ബഹുമുഖവുമായ ഒരു വ്യക്തിത്വമാണ് കേസരി ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കുള്ളത്. അദ്ദേഹമാണ് മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ഒരു പുതുമുഖത്തിന് നാനി കുറിച്ചതും ലോകസാഹിത്യത്തിലെ പുതിയ പ്രവണതകളെ മലയാളത്തിനു പരിചയപ്പെടുത്തിയതും. ചരിത്രത്തിൽ ബിരുദം നേടി കലാശാലാധ്യാപകനായശേഷം നിയമബിരുദമെടുക്കുകയും അധ്യാപകവൃത്തിയുപേക്ഷിച്ച് അഭിഭാഷകനാവുകയും ചെയ്ത ബാലകൃഷ്ണപിള്ള പിൽക്കാലത്ത് ആ ജോലിയുമുപേക്ഷിച്ചു. തുടർന്ന് മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തമേഖലകളെക്കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണങ്ങളാരംഭിച്ച കേസരി കൈവയ്ക്കാത്ത രംഗങ്ങൾ വിരളമാണ്.

സമൂഹത്തോടു പ്രതിബദ്ധതയുള്ള ഒരു രാജ്യസ്നേഹിക്ക്, ഒരു ദേശീയവാദിക്ക് തന്റെ മുമ്പിൽ നടമാടുന്ന ദുഷ്പ്രഭുത്വത്തെയും നയവൈകല്യങ്ങളെയും മറ്റും നേരിടാതിരിക്കാൻ പറ്റില്ലല്ലോ. ഭരണരംഗത്തെ അഴിമതികൾക്കും നയവൈകല്യങ്ങൾക്കുമെതിരെ പോരാടാനും ഭരണനേതൃത്വത്തെ വിമർശിക്കാനും അല്പംപോലും മടിക്കാതാതിരുന്ന ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയിലെ പൗരൻ 'സമദർശി' എന്ന പത്രത്തിന്റെ പത്രാധിപപദവിയിലൂടെ സാക്ഷാത്കൃതനായി. 'സമദർശി' തിരുവിതാംകൂർ പത്രപ്രവർത്തന റെഗുലേഷനെതിരെ മുഖപ്രസംഗമെഴുതുകയും അത് പത്രമുടമയുടെ അനിഷ്ടത്തിനു കാരണമാകുകയുംചെയ്തു. ആ പദവി വിട്ട് സ്വതന്ത്രനായ കേസരി 'പ്രബോധകൻ' എന്നൊരു വാരിക തുടങ്ങി. എന്നാൽ, പ്രബോധകന്റെ ഗതിയും മറ്റൊന്നായിരുന്നില്ല. പ്രബോധകൻ നടത്തിയതിന്റെ ഫലം കോർട്ടലക്ഷ്യത്തിനു ശിക്ഷിക്കപ്പെടുക എന്നതായിരുന്നു.

പിന്നീട് 'കേസരി' പത്രത്തിന്റെ ലൈസൻസ് സമ്പാദിച്ച് അതിന്റെ പുനഃപ്രസിദ്ധീകരണത്തിലൂടെ ബാലകൃഷ്ണപിള്ള രാഷ്ട്രീയ-സാംസ്കാരിക-സാമൂഹ്യരംഗങ്ങൾക്ക് പുതിയ ഉണർവു പകർന്നു. പക്ഷേ, അധികകാലം അതും തുടരാനായില്ല. പിന്നീട് മരിക്കുംവരെ ചരിത്രഗവേഷണത്തിലും സാഹിത്യപ്രവർത്തനത്തിലും മാത്രം മുഴുകിക്കഴിഞ്ഞു.

ഒരു കാലഘട്ടത്തിലെ, അവശതയനുഭവിച്ച ജനങ്ങളുടെ ഹൃദയസ്പന്ദനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ ഉപകരിക്കുന്നു എന്നതാണ് കേസരിയുടെ മുഖപ്രസംഗങ്ങളുടെ കാലികപ്രസക്തി. അവ ഒരു ചരിത്രപുസ്തകത്തിനു പകരം നില്ക്കുന്നു. 'ജനജീവ' എന്ന വിശേഷണം അമ്പർത്ഥമാക്കുന്നവയായിരുന്നു കേസരിയുടെ മുഖപ്രസംഗത്തോടെയിറങ്ങുന്ന ഏതു പത്രവും.

എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ജന്മശതാബ്ദി ആഘോഷിക്കുന്ന ഈ വർഷം 'കേസരിയുടെ മുഖപ്രസംഗ'ങ്ങളുടെ രണ്ടാം പതിപ്പ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ കഴിഞ്ഞതിൽ ഞങ്ങൾക്ക് അഭിമാനവും സന്തോഷവുമുണ്ട്. ഈ കൃതിക്ക് കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക-സാംസ്കാരികചരിത്രത്തിൽ പ്രധാന സ്ഥാനമുണ്ടെന്നും ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു.

1961-ൽ, കേസരിയുടെ ഒന്നാം ചരമവാർഷികത്തോടനുബന്ധിച്ചാണ് ഈ ഗ്രന്ഥം ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. രണ്ടാം പതിപ്പ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഡി സി ബുക്സിനനുവാദം തന്ന ശ്രീമതി ഗൗരി ബാലകൃഷ്ണ പിള്ളയ്ക്ക് ഞങ്ങൾ നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

കോട്ടയം
ജൂൺ 1989

ഡി സി കിഴക്കേമുറി

പ്രസാധകക്കുറിപ്പ് (പരിഷ്കരിച്ച രണ്ടാം പതിപ്പിനെഴുതിയത്)

അനശ്വരനായ കേസരി എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ അമ്പതാം ചരമ വാർഷികം കേരളീയർ ആദരപൂർവ്വം ആചരിക്കുന്ന വേളയിലാണ് ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ രണ്ടാം പതിപ്പ് ഡി സി ബുക്സ് പുറത്തിറക്കുന്നത്. പരിഷ്കരിച്ച പതിപ്പാണിത്. ഇതിൽ ഒരു മുഖപ്രസംഗം കൂടുതൽ ചേർക്കുവാനും അനുബന്ധങ്ങളും അടിക്കുറിപ്പുകളും വിപുലീകരിക്കുവാനും കേസരിയുടെ അപൂർവ്വഫോട്ടോകൾ ഉൾപ്പെടുത്താനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഓരോ മുഖപ്രസംഗത്തിന്റെയും ഇന്നത്തെ ചരിത്രപരമായ പ്രസക്തി വെളിവാക്കുന്നതരത്തിൽ ആമുഖക്കുറിപ്പുകൾ മാറ്റുകയും വിശദമായ പദസൂചി കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കേസരി നമുക്കുമെത്രയോ മുമ്പിലായിരുന്നു ചിന്താജീവിതം നയിച്ചതെന്ന് ഇതിലെ 53 മുഖപ്രസംഗങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്നു. സാഹിത്യകലാരംഗങ്ങളെപ്പറ്റിമാത്രമല്ല ലൈബ്രറിപ്രസ്ഥാനം, കുടുംബാസൂത്രണം, പബ്ലിക് സർവീസ് പരിഷ്കരണം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും തന്റെ കാലത്തിനു മുമ്പേ നടന്ന് കേസരി ചിന്തിക്കുകയും എഴുതുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെന്ന് ഈ പുസ്തകം തെളിവുതരുന്നു. മൗലികചിന്തയുടെ കെടാത്ത ആ ജാലയുടെ അനശ്വരസ്മരണകൾക്കുമുമ്പിൽ ഡി സി ബുക്സ് പ്രണാമം അർപ്പിക്കുന്നു; കേസരിയുടെ മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ പുതിയ പതിപ്പ് കൈരളിക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നു.

കോട്ടയം
ഒക്ടോബർ 1, 2010

രവി ഡി സി

ഉള്ളടക്കം

പ്രസ്താവന	9
അവതാരിക	11
രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങൾ	
സ്വർഗമൊ നരകമൊ?	19
രാജ്യദ്രോഹത്തിനു പുറമേ രാജദ്രോഹവും	21
തിരുവിതാംകൂറിന്റെ ദുരവസ്ഥ	24
തീരാക്കളങ്കം!	28
ദിവാനെ പിരിച്ചയയ്ക്കണം	31
മഹാരാജാവിനോട്	34
മുപ്പേല്പ്	41
മുപ്പേല്പുപ്രസംഗം	44
സർ സി.പി.യുടെ നിയമനപ്രതിഷേധമഹായോഗം	48
തിരുവനന്തപുരത്തെ പിക്കറ്റിങ്	51
പ്രതീക്ഷകൾ തെറ്റാണോ?	53
പ്രസംഗവും പ്രവൃത്തിയും	56
ഈറ്റുകുളിക്കാൻ പോയവൾ ഇരട്ട പെറ്റു!	58
ഒരു കൊല്ലത്തെ ഭരണം	62
ഉള്ള കഞ്ഞിയിൽക്കൂടി പാറ്റയെ പിടിച്ചിട്ടു!	65
ഭരണപരിഷ്കാരവും പൊതുജനപ്രാതിനിധ്യവും	70
ഭരണപരിഷ്കാരപദ്ധതിയുടെ പരാജയം	74
ഭരണപരിഷ്കാര പ്രതിഷേധപ്രക്ഷോഭം	78
ഭരണപരിഷ്കാര പ്രതിഷേധഗതി	83
മർദ്ദനനയം	85
നിവർത്തനവും നിയമസഭാതിരഞ്ഞെടുപ്പും	89
തിരുവിതാംകൂറിനെപ്പറ്റിയുള്ള ലണ്ടൻപ്രസംഗങ്ങൾ	92
തിരഞ്ഞെടുപ്പ്	95
മംഗളപത്രങ്ങളും മറുപടികളും	99
ദിവാന്റെ മാറ്റം	103
നിവർത്തനപ്രസ്ഥാനം	107
കൊച്ചിയിലും പത്രനിയമം	110

പുതിയ ദിവാനും തിരുവിതാംകൂറും
 പുതിയ ദിവാന്റെ പ്രസംഗങ്ങൾ
 രണ്ടു പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ
 ഒരു ഇരട്ടത്തലയൻ നയം
സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങൾ
 ഗുരുവായൂർ സത്യഗ്രഹം
 ക്ഷേത്രപ്രവേശനം
 തിരുവിതാംകൂറിലെ ജനസംഖ്യാപ്രശ്നം
 നായർസമ്മേളനം
 പ്രസവത്തിനു ലൈസൻസ്
 എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗം
 നായർ റഗുലേഷൻ ഭേദഗതിബിൽ
 വധശിക്ഷ

സാഹിത്യചിന്തകൾ
 കേരളസാഹിത്യപരിഷത്ത്
 കലങ്ങിമറിഞ്ഞ കൈരളി
 കോഴിക്കോട് സാഹിത്യപരിഷത്ത് സമ്മേളനം
 നിലമ്പൂർ സാഹിത്യപരിഷത്ത് സമ്മേളനം
 നിലമ്പൂർ സാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ബാക്കിപത്രം
 തലശ്ശേരി യുവജനസാഹിത്യസമ്മേളനം
 സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്ത്
 നാടകനിർമ്മാണപരീക്ഷ
 ലൈബ്രറിപ്രസ്ഥാനവും തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെന്റും
 സമസ്തകേരള പുസ്തകാലയസമിതി

പത്രപ്രവർത്തനം
 പ്രബോധകൻ-പ്രസ്താവന
 പത്രപ്രവർത്തനസ്വാതന്ത്ര്യം
 ദിവാനും പത്രപ്രവർത്തകരും
 പുതിയ പത്രറഗുലേഷൻ

അനുബന്ധങ്ങൾ

1. കേസരി എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള-ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പ്
 2. പ്രബോധകന്റെ ലൈസൻസ് റദ്ദുചെയ്ത ഗവൺമെന്റുത്തരവ്
 3. പ്രബോധകന്റെ റദ്ദാക്കൽ-ഒരപേക്ഷ
 4. പ്രബോധകൻ-ഒരു അറിയിപ്പ്
 5. കേസരിക്ക് ഒരു മംഗളപത്രം
- പദസൂചി

113
 116
 119
 122

 127
 130
 133
 140
 144
 147
 151
 154

 159
 162
 165
 170
 172
 181
 185
 189
 191
 193

 197
 200
 203
 207

 213
 215
 220
 221
 223
 225

പ്രസ്താവന*

‘സമദർശി’ പത്രാധിപത്യം രാജിവച്ചശേഷം എ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള സ്വന്തമായി ഒരു പത്രം നടത്തുന്നതിനുവേണ്ടി പലവിധ കഷ്ടതകളും രോഗങ്ങളും സഹിച്ച് ഒരു പ്രസ്സ് സ്ഥാപിക്കുകയും അവിടെനിന്ന് 1930 ജൂൺ 4-ാം തീയതി ‘പ്രബോധകൻ’ ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായത്. മൂന്നു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെന്റ് അതിന്റെ ലൈസൻസ് റദ്ദുചെയ്തപ്പോൾ വേറൊരാൾ വാങ്ങിവച്ച ലൈസൻസ് വിലയ്ക്കെടുത്ത് ഉടൻതന്നെ ‘കേസരി’ പത്രം ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായെങ്കിലും, രണ്ടുവർഷം നടത്തിയപ്പോഴേക്ക് അദ്ദേഹം സാമ്പത്തികമായി വളരെ വിഷമത്തിലായി. എങ്കിലും, അദ്ദേഹം പത്രപ്രസിദ്ധീകരണം നിറുത്തിയില്ല. ഇതിനിടയിൽ അദ്ദേഹത്തെ നാടുകടത്തണമെന്നും അറസ്റ്റ് ചെയ്യണമെന്നും മറ്റുമുള്ള ബഹളങ്ങളും മൂറയ്ക്കു നടന്നിരുന്നു.

പ്രസ്സ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിലായിരുന്നതിനാൽ ഗവൺമെന്റ് കണ്ടുകെട്ടുമെന്നു ഭയന്ന് എന്റെ പേരിലേക്കു മാറ്റാൻവേണ്ടി ഞങ്ങളൊരുമിച്ച് തിരുവനന്തപുരത്തെ ഫസ്റ്റ്ക്ലാസ്സ് മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ വസതിയിൽ ചെന്നു. ആ മാന്യനായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഞങ്ങളെ ക്ഷണിച്ചിരുത്തുകയും ഞങ്ങൾ ഒപ്പിടുകയും ചെയ്തു. പിന്നീട് പുളിമുട്ടിൽനിന്ന് വഞ്ചിയൂർക്കു പോകുന്ന റോഡിൽ പ്രസ്സ് മാറ്റി സ്ഥാപിക്കേണ്ടതിലേക്ക് അന്നത്തെ ഫസ്റ്റ്ക്ലാസ്സ് മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ ഭവനത്തിലും ഞങ്ങൾക്കു പോകേണ്ടി വന്നു. ആ മാന്യനാകട്ടെ, ഞങ്ങളെ വരാത്തയിൽത്തന്നെ നിറുത്തി ഒപ്പിട്ടു വാങ്ങുകയാണുചെയ്തത്. ആ രംഗം ഇന്നും എന്റെ മനസ്സിൽനിന്നും മാഞ്ഞിട്ടില്ല.

സാമ്പത്തികവിഷമതകൾ വർദ്ധിച്ചുവന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനുതന്നെ പത്രത്തിന്റെ സകല ചുമതലകളും വഹിക്കേണ്ടി വന്നു. പകൽ മുഴുവൻ പത്രത്തിന്റെ മാറ്റർ തയ്യാറാക്കുകയും രാത്രിയിൽ പ്രൂഫ് നോക്കുകയും. ഇതിനിടയിൽ ആസ്ത്മയുടെയും പ്ലൂറസിയുടെയും ഉപദ്രവവും. കിടപ്പിലാവുമ്പോൾ കിടക്കയിൽ കിടന്നുകൊണ്ട് മാറ്റർ തയ്യാറാക്കുമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ പലവിധത്തിലുള്ള ദുരിതങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ട് പത്രം നടത്തിവരവെ, 1935 ജൂൺ 19-ാം തീയതി ഗവൺമെന്റ് പുതുക്കി പുറത്തിറക്കിയ പത്രറഗുലേഷൻമൂലം ‘കേസരി’ നിറുത്തേണ്ടിവന്നു. മരണശയ്യയിൽ കിടക്കുമ്പോഴും, ഒപ്പിടുമ്പോൾ ‘എഡിറ്റർ കേസരി’ എന്ന പ്രയോഗം ഉപേക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. അത്രമാത്രം അതുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചുപോയിരുന്നു. പത്രം നടത്തിയ വകയിൽ ഉണ്ടായ കടം വീട്ടുന്നതിനായി പ്രസ്സും സാമഗ്രികളും വിൽക്കുകയും,

* ഒന്നാം ഡി സി ബി പതിപ്പിനെഴുതിയത്.

വിമർശം, വിവർത്തനം, പരാമർശം എന്നിതുകൾ വഴിയായി അങ്ങു ഞങ്ങൾക്കു പരിചയപ്പെടുത്തിത്തന്ന വിവിധ വിദേശീയഭാഷകളിലുള്ള ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എത്രയെത്ര സാഹിത്യകാരന്മാർക്കാണ് പ്രചോദനവും പ്രബുദ്ധതയും നൽകിയിട്ടുള്ളത്! മലയാള സാഹിത്യനിരൂപണത്തിൽ സാഹിത്യത്തിന്റെ വിശ്വവ്യാപകതയെ ആസ്പദമാക്കി 'താരതമ്യ വിമർശം' എന്ന പദ്ധതി വെട്ടിത്തുറന്നതും അങ്ങല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല. മനുഷ്യത്വത്തെ അധഃപതിപ്പിക്കുന്ന ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യ രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥകളെ പാടെ തട്ടിമാറ്റി ശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ ഒരു പുതിയ സമുദായത്തെ വാർത്തെടുക്കുന്നതിനുള്ള വിപ്ലവാത്മകമായ സംസ്കാരമാണ് അങ്ങ് നാനാ പ്രകാരേണ വിതരണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

ഇപ്രകാരം കേരളീയരുടെ ജീവിതമാർഗത്തിൽ വെളിച്ചം വീശുന്ന ഒരു വിജ്ഞാനതേജസ്സായി പ്രശോഭിക്കുന്ന അങ്ങ് ഈ നിലയിൽ ഇനിയും ഏറെ നാൾ ജീവിച്ചു കാണുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടാകട്ടെ എന്ന് അകമഴിഞ്ഞ് ആശംസിച്ചുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ ഈ മംഗളപത്രം അങ്ങയ്ക്ക് സവിനയം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പറവൂർ,
27-9-1124

എന്ന്,
കേരളീയ സാഹിത്യകാരന്മാർ

പദസൂചി

- അകത്തോലിക്കാ ക്രിസ്ത്യാനികൾ 70
അതിവ്യയം 63
അധഃകൃതർ 66, 70, 76, 81
അനട്ടൊളെ ഫ്രാൻസ് 175
അന്ത്രപ്പേർ 143
അമ്പലപ്പുഴ 71
അപകീർത്തിനിയമം 200
അപ്പൻതമ്പുരാൻ 165, 166, 168, 169, 173
അബ്രാഹ്മണർ 114, 156
അമേരിക്ക/യുണൈറ്റഡ് സ്റ്റേറ്റ്സ് 134, 144, 145, 201
അയിത്തോച്ചാടനം 34, 44, 68, 81
അയിത്തം 35, 116
അയ്യൻകാളി 35, 36
അയ്യപ്പൻ 138
അരാജകത്വവാദം 182
അരിസ്റ്റാട്ടിൽ 176
അലഹബാദ് സന്ധി 76
അവർണസാഹിത്യകാരന്മാർ 149
അവർണഹിന്ദുക്കൾ 81
അവശസമുദായക്കാർ 109, 119
അശ്ശീലപ്രസിദ്ധീകരണനിരോധന നിയമം 210
അശ്ശീലപ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ് 210
അശ്ശീലസംഗതികളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം 207
അഷ്ടവൈദ്യന്മാർ 92
അസോസിയേറ്റഡ് പ്രസ്സ്/എ.പി.ഐ. 69, 77, 83, 85, 103
അസംബ്ലി തിരഞ്ഞെടുപ്പ് 95
അഹിന്ദു ദിവാൻ 19
അഹിംസാതത്ത്വം 24
അഴിമതി 57, 118
അറേബ്യൻ നൈറ്റ്സ് 210
ആഡംബരവും അധികച്ചെലവും 42
ആധുനിക പാശ്ചാത്യനാടകകല 189
ആനന്ദകുമാരസ്വാമി, ഡോ. 163
ആൻഡ്രെയ്വ് 190
ആഫ്രിക്ക 134
ആര്യസംസ്കാരം 150
ആർതർ സിമൺഡ്സ് 175
ആലപ്പുഴ 24, 25, 26, 83
ആസ്റ്റിൻ, ദിവാൻ ടി. 103, 104
ആഹാരദൗർലഭ്യം 134
ആൾവാർ 80
ഇക്ബാൽ 92
ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സ്/കോൺഗ്രസ്സ് 28, 30, 191, 200
ഇന്ത്യൻ പ്രസ്സ് ആക്ട് 45
ഇന്ത്യൻപത്രങ്ങൾ 201
ഇന്ത്യാഗവൺമെന്റ് 25, 32, 63
ഇന്റർപോർട്ടൽ കൺവെൻഷൻ 62, 63
ഇബ്സൻ 178, 183, 190
ഇർവിൻപ്രഭു 200
ഇഷ്ടവിവാഹം (Companionate marriage) 152
ഈഴവഗ്രന്ഥപ്രസാധകർ 149
ഈഴവരാദിയായ അവർണർ 81
ഈഴവർ/ഈഴവസമുദായം 70, 71, 72, 74, 82, 90, 91, 140, 143, 147
ഇംഗ്ലണ്ട് 179
ഇംഗ്ലീഷ്സാഹിത്യം 149
ഉത്തരവാദഭരണം 42, 44, 46, 59, 60, 62, 65, 70, 98, 123, 209
ഉത്തരേന്ത്യ 99
ഉത്തരേന്ത്യയിലെ നാട്ടുരാജാക്കന്മാരുടെ വിദേശസഞ്ചാരം 99

തിരുവിതാംകൂർ സ്റ്റേറ്റ് കത്തോലിക്കാ കോൺഗ്രസ് 58
 തിരുവിതാംകൂറിന്റെ വിദേശബന്ധകാര്യങ്ങൾ 67
 തിരുവിതാംകൂറിന്റെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി 93
 തിരുവിതാംകൂറിലെ ജനസംഖ്യാവർദ്ധനവ് 133, 136
 തിരുവിതാംകൂറിലെ പത്രപ്രവർത്തനം 204, 205
 തിരുവിതാംകൂറിലെ വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥിതി 114
 തിരുവിതാംകൂറിലെ ഹൈക്കോടതി 201
 തുഞ്ചന്റെ ഛായാമൂലം 183
 തെക്കേ ആഫ്രിക്ക 103
 തൊഴിലാളികൾ 29, 66, 100, 143, 172, 209
 തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനം 209
 ദക്ഷിണ തിരുവിതാംകൂർ 20
 ദാമോദരനാശാൻ, അമ്പലപ്പാട്ട് 22
 ദാരിദ്ര്യം 134
 ദുരവസ്ഥ 183
 ദിജേന്ദ്രലാൽ റോയി 178
 ദിമണ്ഡലനിയമസഭ 208
 ദ്രൗപദിയമ്മ 182, 183, 186
 നമ്പൂതിരി/നമ്പൂതിരിസമുദായം 90, 140
 നരശാസ്ത്രം 183
 നവീനശാസ്ത്രവിജ്ഞാനപ്രചരണം 199
 നളിനി 183
 നാടൻപാട്ടുകൾ 163
 നാട്ടുരാജാ സംരക്ഷണനിയമം 200
 നാട്ടുരാജാക്കന്മാർ 131
 നാട്ടുരാജ്യങ്ങൾ 200
 നായന്മാർ/നായർസമുദായം 70, 72, 74, 76, 79, 80, 82, 90, 91, 140, 141, 142
 നായരേതര സ്ഥാനാർത്ഥികൾ 95
 നായർ റഗുലേഷൻ ഭേദഗതിബില്ലി 151
 നായർയോഗങ്ങൾ 78
 നായർസ്ഥാനാർത്ഥികൾ 95, 96
 നാരായണപിള്ള, എ. 49

നാരായണപിള്ള, പി.കെ. 160, 161, 162, 164
 നാലു കക്ഷികളുടെ വിവാഹം (four-party marriage) 152
 നാളികേരപ്രശ്നം 115, 117
 നിഘണ്ടുനിർമ്മാണം 160, 173
 നിയമസഭ 66, 119, 205, 206
 നിയമസഭാപരിഷ്കാരം 61
 നിരൂപകൻ 174, 175
 നിരൂപണശക്തി 175
 നിലമ്പൂർ 170, 172
 നിലമ്പൂർ മാനവേദൻ രാജാ 172
 നിവർത്തനപ്രതികൂലികൾ 97
 നിവർത്തനം/നിവർത്തനപ്രസ്ഥാനം 93, 96, 97, 105, 106, 107, 108, 109, 115, 116, 120, 142, 147
 നീലകണ്ഠപ്പിള്ള, കെ.പി. 22, 49, 201
 നെപ്പോളിയൻ ചക്രവർത്തി 64
 നെയ്യാറ്റിൻകര 78
 നെൽക്കരം 19
 നോവലുകൾ 179
 പഞ്ചമംഗുലേഷൻ 110
 പട്ടാളവകുപ്പ് 107
 പട്ടം താണുപിള്ള 22, 26, 54, 141
 പത്രത്തിന്റെ ലൈസൻസ് 209
 പത്രനിയമങ്ങൾ 116
 പത്രപ്രവർത്തകർ/പത്രക്കാർ 197, 201, 203, 205
 പത്രപ്രവർത്തനസ്വാതന്ത്ര്യം/പത്രസ്വാതന്ത്ര്യം 42, 44, 62, 111, 200, 201
 പത്രപ്രവർത്തനം 167, 208
 പത്രമർദ്ദനനിയമങ്ങൾ 206
 പത്രാഗുലേഷൻ 20, 32, 57, 62, 63, 203, 204, 206, 208, 209
 പത്രാഗുലേഷൻ ഭേദഗതി 207
 പദാനുപദ തർജ്ജമ 177
 പരിമിതവോട്ടു (Limited vote) രീതി 76
 പരീക്ഷണവിവാഹം (trial marriage) 152
 പള്ളത്തു രാമൻ 149
 പാശ്ചാത്യഭാഷ 163

പാശ്ചാത്യർ 152
 പുത്തേഴത്തു രാമൻ മേനവൻ 159, 161, 162
 പുരുഷന്മാർ 93, 156
 പുരുഷോത്തമദാസ് മാക്കുർദാസ് 131
 പുനാസന്ധി 76
 പെരിയാറുടമ്പടി 62
 പൊതുജനാരോഗ്യപദ്ധതി 135
 പൊതുനിയോജകമണ്ഡലം 76
 പോലീസ് രാജ് 26
 പൗരസമത്വപ്രസ്ഥാനം 122, 123, 147, 209
 പൗരാവകാശസമത്വസ്ഥാപനനയം 35
 പ്രജാസഭാപരിഷ്കാരം 44, 46
 പ്രതിദിനപത്രങ്ങൾ 198, 199
 പ്രതിവാദപത്രങ്ങൾ 198
 പ്രസവത്തിനു ലൈസൻസ് 146
 പ്രാതിനിധ്യസമത്വസ്ഥാപനം 79
 പ്രായോഗികരാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകർ 97
 പ്രൈവറ്റ് സ്കൂൾ മാനേജർമാർ 191
 പ്ലൂട്ടാർക്ക് 35
 പ്ലേറ്റോ 34, 187
 ഫ്ളാബർട്ട് 166, 186
 ഫെഡറൽ ഇന്ത്യ 45
 ഫെഡറൽ ഗവൺമെന്റ് 44
 ഫ്യൂച്ചറിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം 183
 ഫ്രാൻസ് 179
 ഫ്രൂഡ്(Freud) 182
 ബട്ട്ലർ കമ്മിറ്റി 86
 ബർണാഡ് ഷാ 190
 ബർമ്മ 134
 ബഹുദമ്പതിവിവാഹം 152
 ബഹുഭർത്തുവിവാഹം 153
 ബഹുഭാര്യവിവാഹം 153
 ബഹുഘന നിയോജകമണ്ഡലങ്ങൾ 70, 71, 72, 98
 ബറോഡാ 192
 ബാലരാമവർമ്മ മഹാരാജാവ് 31
 ബിഹേവിയറിസം 178, 183
 ബുക്കാറിൻ 187
 ബുദ്ധസാഹിത്യം 149
 ബുദ്ധസംസ്കാരം 150

ബെനഡെറ്റോ ക്രോസെ 163, 176, 178, 183
 ബെനെ വെന്റെ 190
 ബെൻവെനൂട്ടോ സെല്ലിനി 210
 ബോൾഷെവിക് വിപ്ലവകാലം 187
 ബോൾഷെവിക് സാഹിത്യസമ്മേളനം 187
 ബോൾഷെവിക് റഷ്യ 187
 ബ്രാഹ്മണർ 82, 114, 156
 ബ്രാഹ്മണസംയുക്തപ്രസ്ഥാനം 82
 ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യ 114, 123, 130, 200, 204
 ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യൻ പത്രങ്ങൾ 203
 ബ്രിട്ടീഷ് ഇന്ത്യയിലെ പത്രപ്രവർത്തനം 204
 ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യം 28
 ഭരണപരിഷ്കാരപ്രതിഷേധപ്രക്ഷോഭങ്ങൾ 87
 ഭാരതീയർ 145, 152
 ഭാഷാഭിമാനം 163
 ഭൂസ്വത്തുജാമ്യബാങ്ക് 63
 ഭൂണഹത്യ 135
 മക്കത്തായം 153
 മതം 182
 മദ്രാസ് കോർപ്പറേഷൻ 113
 മനശ്ശാസ്ത്രം 178, 183
 മന്നത്തു പത്മനാഭപിള്ള 31
 മയക്കൗസ്കി, വ്ളാഡിമീർ 187
 മരണനിരക്ക് 133, 135
 മരണശിക്ഷ 156
 മരുമക്കത്തായം 93, 153
 മലബാർ 146
 മലബാർ കുടിയാൻബില്ലി 65
 മലയാളത്തിലെ നോവൽസാഹിത്യം 164
 മലയാളത്തിലെ സാഹിത്യനിരൂപണകല 174
 മലയാളമനോരമ 106
 മലയാളസാഹിത്യം 162
 മഹമ്മദ് ഹബിബുള്ള, ദിവാൻ സർ 103, 104, 105, 106, 108, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 120, 121, 122, 124, 203, 204, 205, 206

മഹാകാവ്യപ്രസ്ഥാനം 163
 മഹാത്മജി/മഹാത്മാഗാന്ധി 24, 29, 35, 127, 130, 131
 മഹാനാണി റീജന്റ് 24
 മുള്ളൂർ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള 141, 161
 മാത്യു ആർണോൾഡ് 175
 മാധവൻപിള്ള, ഡോക്ടർ 22, 74, 76
 മാർഗരറ്റ് സാംഗർ 144, 145, 146
 മാർത്താണ്ഡവർമ്മ 31
 മാർസെൽ പ്രൂസ്റ്റ് 182
 മാൽത്തുസിയൻസിദ്ധാന്തം 134
 മിഡിൽട്ടൺ മൂറെ 175
 മിതവ്യയം 63
 മിസ്സിസ് കുട്ടൻനായർ 186
 മിസ്സർ ബിഷപ്പ് 26
 മുതലാളിമാർ 209
 മുസ്ലിങ്ങൾ 70, 72, 74, 76, 90, 91, 106, 114, 143
 മുസ്ലിംസ്ഥാനാർത്ഥി 96
 മുസ്ലോളിനി 141
 മൂന്നു കക്ഷികളുടെ വിവാഹം (three-party marriage) 152
 മുർക്കോത്തു കുമാരൻ 161, 164, 173, 179
 മൃഗബലി 20
 മെക്സിക്കോ 136
 മേരി സ്റ്റോപ്പ്സ് 138
 മേറ്റർലിക് 190
 മോഡേണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം 183
 മോളിയർ 187
 യുവജനസാഹിത്യസമ്മേളനം 186
 യോഗക്ഷേമസഭ 100, 140
 യൗവനവിവാഹം (marriage in youth) 152
 രവിവർമകോയിത്തമ്പുരാൻ ചിത്രമെഴുത്ത് 178
 രാജദ്രോഹനിയമം 200
 രാജഭക്തി 50
 രാമചന്ദ്രാവു, ദിവാൻ ബഹദൂർ 73
 രാമൻ 150

രാമസാമിത്തയ്യർ, സി.പി./സർ സി.പി. 24, 25, 44, 45, 49, 66, 67, 68, 71, 73, 77, 83, 104, 115, 117, 119, 120, 121
 രാമായണം 150
 രാഷ്ട്രീയപ്രബുദ്ധത 197
 രാഷ്ട്രീയവിമർശം 199
 രാഷ്ട്രീയസമത്വം 96, 109, 123, 209
 ലത്തീൻകത്തോലിക്കർ 76
 ലൂജി പിറാൻഡെല്ലോ 190
 ലെബോങ് 49
 ലൈബ്രറി വകുപ്പ് 192
 ലൈബ്രറികൾ 193
 ലൈബ്രറിനിയമം 192
 ലൈബ്രറിപ്രസ്ഥാനം 180, 191, 192, 193
 ലോത്തിയൻ കമ്മിറ്റി 71
 വഞ്ചിരാജ്യം 19, 211
 വധശിക്ഷ 155
 വന്ധ്യംകരണ ശസ്ത്രക്രിയ 138
 വർഗീയ കലഹശമനം 42
 വർഗീയകക്ഷികൾ 66
 വർഗീയതാൽപര്യങ്ങൾ 101
 വർഗീയനിയോജകമണ്ഡലം 67, 72, 76
 വർഗീയപ്രശ്നം/-മത്സരം 62, 63, 66, 71, 119, 205
 വർഗീയസമത്വം 119, 204, 206
 വർത്തമാനപത്രങ്ങൾ 34, 207
 വർത്തമാനപത്രനിയമം 202
 വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനവൻ/വള്ളത്തോൾ 161, 163, 168, 169, 173, 176, 177, 178, 179, 183, 186
 വാട്സ് (ദിവാൻ) 111
 വാർത്താവിതരണ കമ്പനിക്കാർ 63
 വിഗ്രഹധാരണപ്രസ്ഥാനം 164
 വിദേശവസ്ത്രബഹിഷ്കരണകമ്മിറ്റി 51
 വിദേശവസ്ത്രവ്യാപാരം 51
 വിദേശസഞ്ചാരം 99, 100
 വിദ്യാഭ്യാസപരിഷ്കാരം 62
 വിദ്യാഭ്യാസം 145, 211
 വില്ലിങ്ടൺ പ്രഭു 109, 121, 122

വിൽഹെം വുണ്ട് 48
 വിവാഹം 152, 182
 വിശ്വസാഹിത്യവിജ്ഞാനപ്രചരണം 199
 വിഷുചിക 20
 വെള്ളത്തോലിക്കാർ 36
 വെള്ളാളർ 90
 വെള്ളാളസ്ഥാനാർത്ഥി 96
 വേലുത്തമ്പി ദളവ 28, 31
 വേലുപ്പിള്ളശാസ്ത്രി 160, 161, 162, 164
 വൈക്കൗണ്ട് ബ്രെന്റ് ഫോർഡ് 210
 വൈക്കം സത്യഗ്രഹം 19, 129, 141
 വോട്ടവകാശം 76
 വോൾട്ടയർ 187
 വ്യയനിയന്ത്രണം 44
 വ്യവസായം 134, 135
 ശങ്കരക്കുറുപ്പ്, ജി. 173, 174, 176, 179
 ശങ്കരൻനായർ, ജി. 50
 ശിശുഹത്യ 135
 ശുചീന്ദ്രം സത്യഗ്രഹം 20
 ശൈശവവിവാഹം 133
 ശ്രീചിത്ര സ്റ്റേറ്റ് കൗൺസിൽ 66, 69, 72, 89
 ശ്രീനിവാസശാസ്ത്രി 84
 ശ്രീമൂലം അസംബ്ലി/ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭ 66, 72, 89, 124
 ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭാപരിഷ്കാരം 53
 ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവ് 141
 ഷ്നിറ്റ്സ്ലർ 190
 ഷേക്സ്പിയർ 187
 സ്ക്രിൻഡ്ബർഗ് 190
 സ്ത്രീ/സ്ത്രീകൾ 93, 136, 137, 156, 179
 സ്ത്രീകളുടെ നില 93
 സ്ത്രീകൾക്കു സ്വത്തവകാശം 93
 സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം 19, 20, 34
 സത്യമൂർത്തി 201
 സത്യാഗ്രഹമാർഗ്ഗം 130
 സന്താനോൽപാദനശക്തി 134
 സന്മാർഗ്ഗം 182
 സമസ്ത കേരള പുസ്തകാലയസമിതി 193

സമസ്ത കേരള സാഹിത്യപരിഷത്ത് 159, 165, 185
 സർക്കാർ ആസ്പത്രികൾ 138
 സർക്കാർ ഉദ്യോഗങ്ങൾ 141
 സർവകലാശാലാ വിദ്യാഭ്യാസം 183
 സവർണയോഗം 128
 സവർണർ/സവർണഹിന്ദുക്കൾ 42, 60, 128, 130
 സവർണസാഹിത്യകാരന്മാർ 150
 സഹനസമരം 30, 33
 സാമ്പത്തികവൈഷമ്യപരിഹാരം 63
 സാമ്പത്തികസമത്വം/സ്ഥിതിസമത്വം 209
 സാമ്പത്തികാധ്വപതനം 134
 സാമുദായികനോവൽ 178
 സാമുദായികസമത്വം 44, 209
 സാമുവൽ ഹോർ 92, 93, 94, 101
 സാമുതിരി 127, 128, 130
 സാഹിത്യസുന്ദരകലാനിരൂപണം 199
 സാഹിത്യം (literature) 92
 സാക്ഷരത്വം (literacy) 92
 സാംക്രമികരോഗങ്ങൾ 133
 സിങ്ബോവ് 176
 സിലോൺ 134
 സുബ്രഹ്മണ്യയ്യർ, ദിവാൻ വി.എസ്. 22, 24, 29, 31, 57
 സൈമൺ കമ്മീഷൻ 61
 സോവിയറ്റ്സാഹിത്യകാരന്മാർ 149
 സംയുക്തരാഷ്ട്രീയസഭ 148
 സംസ്കൃതം/ -സാഹിത്യം 162, 163
 സ്വതന്ത്രതർജ്ജമ 177
 സ്വദേശിവസ്ത്രപ്രചാരണം 52
 സ്വഭാവവർണന(Character) 164
 സ്വയംഭരണപരിഷ്കാരങ്ങൾ 57
 സ്വയംഭരണം 44, 123, 209
 സ്വിഫ്റ്റ് 187
 ഹാപ്ട്ടമാൻ 190
 ഹാസ്യം 210
 ഹിന്ദുക്കൾ 114
 ഹിന്ദുയുവജനങ്ങൾ 128, 129
 ഹിന്ദുസാഹിത്യം 149
 ഹിലെയർ ബെല്ലോക്ക് 177

ഹിറ്റ്ലർ 141
 ഹെൻറി ജയിംസ് 186, 187
 ഹെർബർട്ട്, ദിവാൻ 110, 111
 ഹെർവിയു 190
 ഹെൽത്ത് യൂണിറ്റ് 146
 ഹൈക്കോടതിയുടെ ജൂബിലി ആഘോഷാവസരം 56
 റഷ്യ 187
 റഷ്യൻ സാഹിത്യകാരന്മാർ 150
 റായിട്ടർ 92
 റീജൻസിഭരണകാലം/-ഗവൺമെന്റ് 19, 20, 54, 85

റൂസ്വെൽറ്റ് 144
 റൂസ്സോ 187
 റെമി ഡെ ഗുർമാഞ്ച് 176, 177
 റോഡുകൾ 19
 റൗണ്ട് ടേബിൾ കോൺഫറൻസ് 22
 ക്ഷേത്രപ്രവേശനപ്രസ്ഥാനം 81, 148, 209
 ക്ഷേത്രപ്രവേശനസത്യാഗ്രഹം 131
 ക്ഷേത്രപ്രവേശനസ്വാതന്ത്ര്യം 44, 130
 ക്ഷേത്രപ്രവേശനം 34, 35, 41, 42, 68, 128, 130
 ക്ഷേത്രവിരോധശിക്ഷ 128

8M4 KES/K

CASMTVK

737

